

Ditari Naturës

Nr. 78 Viti i shtatë i botimit Nëntor 2019

Në këtë numër do të gjeni:

- Organizatat e Shoqërisë Civile dhe Ligatinat
- Specialisti Malko: Laguna e Karavastasë ka nevojë urgjente për ndërhyrje
- Forcimi i kapaciteteve të rrjetit për komunikimin efektiv me median
- Open Letter by the undersigned IUCN Members to the IUCN Council
- 4 Tetori - Dita Botërore e Kafshëve
- 7 Tetori - Dita Botërore e Habitaveve
- 12 Tetori - Dita Botërore e Shpendëve Shtegëtare
- ...pak histori...
- Njoftime

Organizatat e Shoqërisë Civile dhe Ligatinat

Tiranë, 9-11 Tetor 2019 - Në kuadër të projektit "Organizatat e Shoqërisë Civile dhe Ligatinat", INCA zhvilloi trajnimin "Menaxhimi i Risqeve në Ligatina".

Për tri ditë, INCA dhe organizatat partnere të projektit nga Shtetet e Mesdheut Jugor, Turqia dhe Mali i Zi, u trajnuan për të ngritur kapacitetet e tyre për të bashkëpunuar me aktorët e tjerë në zbatimin e masave menaxhuese të zonave ligatinore.

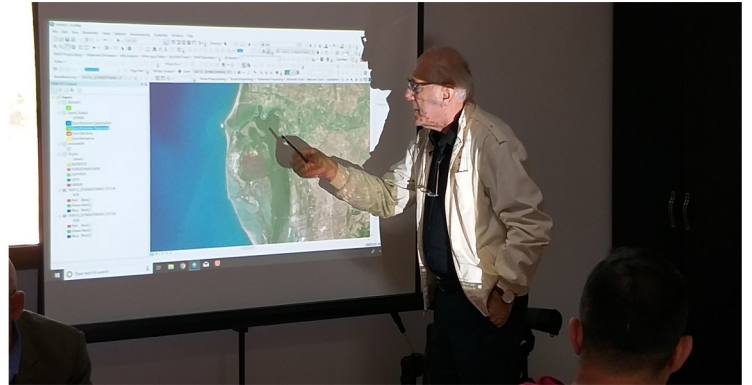

Specialisti Malko: Laguna e Karavastasë ka nevojë urgjente për ndërhyrje

Shoqata Kombëtare e Parqeve të Shqipërisë dhe Agjencia Kombëtare e Zonave të Mbrojtura, sëbashku me Ministrinë e Turizmit dhe Mjedisit po kryejnë disa konsultime në të gjitha parqet dhe zonat e mbrojtura në Shqipëri. Në këto diskutime me institucionet vendore, shoqatat mjedisore dhe banorët, po shikohet mundësia e ndryshimit të zonimit të zonave të mbrojtura si dhe zgjidhja për problemet aktuale që ato kanë.

-“Ndryshimet klimatike e kanë bërë të domosdoshme këtë ndërhyrje në Parkun Kombëtar Divjakë-Karavasta sidomos në zonën e Lagunës” - kështu është shprehur specialisti i njohur i ekosistemeve natyrore z. Fadil Malko gjatë një interviste në emisionin Agronews. Zoti Malko iu përgjigj pyetjeve të gazetarit Shkëlqim Bylykbashi mbi diskutimet të cilat u zhvilluan në takimin e dytë në PKDK mbi një zgjerim të mundshëm të kufijve të këtij parku.

Parku Kombëtar Divjakë-Karavasta e ka të nevojshme zgjerimin e kufijve sidomos gjatë grykëderdhjes së lumit Shkumbin. Gjithashtu një nevojë imediate për

ndërhyrje ka edhe zona e lagunës e cila si pasojë e largimit të detit po asfiksohet. Është e nevojshme që kanalet e lagunës të cilat kryejnë lidhjen me detin të thellohen dhe të mirëmbahen sepse në këtë mënyrë rriten prurjet e peshkut i cili është ushqim jo vetëm për njerzit por edhe për pelikanin Kaçurrel. Rënia drastike e sasisë së peshkut në lagunë do të detyronte pelikanin të shkonte diku tjetër të gjente ushqim dhe të ndertonte foletë e tij. - deklaroi specialisti i ekosistemeve natyrore Fadil Malko.

Për më tepër...<https://agronews.al/2019/10/30/specialisti-malko-laguna-e-karavastase-ka-nevoje-urgjente-per-nderhyrje>

Forcimi i kapaciteteve të rrjetit për komunikimin efektiv me median

Për të realizuar një fushatë advokacie dhe lobimi efektiv për Gjirin e Porto Palermos, shoqata “Për ruajtjen dhe mbrojtjen e mjedisit natyror”, zhvilloi në dt. 31.10.2019, trajnimin një ditë në Vlorë të titulluar:

“Forcimi i kapaciteteve të rrjetit për komunikimin efektiv me median, në funksion të fushatës së advokacisë dhe lobimit për Gjirin e Porto Palermos”. Trajnimi u zhvillua nga eksperti i mjedisit z. Xhemal Mato, me një eksperiencë në fushën e komunikimit me median. Z. Nikollaq Dumani prezantoi punën dhe aktivitetet e realizuara nga shoqata në drejtim të advokacisë dhe lobimit që Gjiri

i Porto Palermos të shpallet Zonë e Mbrojtur Detare. Znj. Emirjeta Adhami, eksperte ujërsh pranë INCA-s prezantoi përfitimet që ka komuniteti nga menaxhimi dhe përdorimi i resurseve natyrore dhe kulturore që

Ky projekt financohet nga
Bashkimi Evropian

Përbajtja e këtij publikimi është përgjegjësi e zbatuesit të projektit dhe nuk reflekton pikpamjet e Bashkimit Evropian

ka zona. Trajnimi u zhvillua në mënyrë interaktive dhe pati diskutime nga të pranishmit e sugjerime. Ky aktivitet u realizua me mbështetjen e INCA-s dhe financimin e BE.

Open Letter by the undersigned IUCN Members to the IUCN Council

Open Letter by the undersigned IUCN Members to
the IUCN Council

AAO, AEnv, AGEREF/CL, ARCAS, BEES-ONG, BUND
Naturschutz in Bayern, CEIDA, CENESTA, CRADIB-
ONG, DNR, EuroNatur, Exploralis, FODER, FoN,
INCA, Mweka, NACSSA, Pro Natura, REMBLAH,
RSPN, SINCHI, Tour du Valat, ZoogDierVereniging

To the IUCN Council 18.10.2019

Dear Mr. Xinsheng, Dear members of the IUCN Council, we have taken note of the IUCN assessment report "Genetic frontiers for conservation: an assessment of synthetic biology and biodiversity conservation". We are of the strong view that this report should not be regarded as a sufficient basis for the development of IUCN policy recommendations, nor should it be part of an IUCN motion process on synthetic biology in nature conservation to be voted on at the upcoming IUCN World Conservation Congress in June 2020 in Marseille. Our first concern with the report and the related policy process is that it fails to raise the fundamental question of whether the tool of genetic engineering should be used for the purpose of nature conservation at all. In our understanding of nature conservation, interventions at the level of the genome of wild species contradict the aim of nature conservation and the protection of biodiversity. We believe nature should be protected as it emerged from evolutionary processes and not be replaced by genetically engineered organisms. The incorporation of genetic engineering as a tool of nature conservation would mean a redefinition of the term nature conservation and a fundamental paradigm shift for global efforts in nature conservation. This very basic question needs to be addressed prior to the development of policy recommendations on synthetic biology in nature conservation and the adoption of an IUCN policy on this matter. The dialogue we propose should not merely involve a task force and authors who largely earn their living through (continued) research and development of the technology in question. In our opinion, this fundamental question needs a much

broader, in depth and rigorous discussion among IUCN constituencies. Given the lack of balanced debate about this topic at the current moment among the IUCN constituencies, we urge you not to move forward as planned with drafting policy recommendations for a motion process on synthetic biology in nature conservation aimed for adoption at the World Conservation Congress in Marseille in June 2020. We urge you instead to take the necessary time for a rigorous, more balanced, informed and critical discussion of this fundamental question.

Open Letter by the undersigned IUCN Members to
the IUCN Council

Other reasons why we would like to ask you to reconsider whether the report constitutes a sufficient basis for a subsequent motion process as required by Resolution 6.086 are:

- The report appears to promote the introduction of genetically engineered (GE) organisms and even gene drive organisms into wild populations without considering the ramifications of such an introduction in space and time.
- Several sections of the report seem to be biased towards the interests of those who intend to apply the respective technologies; some of whom were invited to be co-authors. Consequently, sufficient weight has not been given to requirements of the precautionary principle and protection goals such as conservation of the species that occur naturally within ecosystems.
- The report, and in particular the case studies, create a misleading impression as to both the limits of knowledge and the availability of methods for control of GE organisms after they have been released into natural systems - as required by the precautionary principle.
- Without this broader perspective most of the case studies in the report give the dangerous impression that interventions through GE in highly complex ecosystems might be feasible and controllable in the very near future.

Furthermore, we would like to raise the following concerns regarding the general use of synthetic biology for nature conservation -and the use of gene drive organisms in particular -

Vijon nga faqe 3

which in our opinion the report fails to address sufficiently:

- If organisms derived from synthetic biology are introduced into natural populations as implied by the report, this would entail the genetic engineering of the 'germ line' of biodiversity with the risk of disrupting the functioning of existing ecosystems and their future evolutionary dynamics.
- In a similar way to how diseases vectored by nonnative species or human activities spread, GE organisms introduced into natural populations may severely impact animal, plant and human health and also damage biodiversity and other values, particularly biodiversity of value to Indigenous peoples and other local communities.
- The biological characteristics of the original GE organisms produced in the lab and grown under controlled conditions cannot be considered reliable for predicting potential biohazards that may emerge in future generations; and after exposure to ongoing changes in the environment.

Open Letter by the undersigned IUCN Members to the IUCN Council. The release of GE organisms such as trees, corals, amphibians, insects, rodents and other wildlife into natural populations and their ecosystems implies a new level of uncertainty, leading

to potential harms that cannot be assessed beforehand with sufficient accuracy to act in a precautionary manner. Complex

and heterogeneous genomes, multitudinous networks of mutual interactions, highly diverse environments and changes of environmental conditions (e.g. caused by climate change), make it impossible to foresee the actual long-term consequences in most cases.

- The precautionary principle as established by the Convention on Biological Diversity (CBD) stipulates that effective measures are taken to intervene in the interest of biodiversity if something 'goes wrong'. If no such mechanisms are available to prevent the uncontrolled spread of GE organisms after their release, the precautionary principle is completely undermined. However, this aspect is hardly mentioned in the report. To date there is no solution to the problem of retrieving the released genetically engineered organism in case something goes wrong. Effective control mechanisms (i.e. measures to control applications of GE organisms and their spread, which allow their retrieval from the environment and termination of their persistence if needed) are therefore crucial in the assessment of both potential hazards and benefits and have to be established before any decisions on the use of these organisms in the wild can be taken.

4 Tetori - Dita Botërore e Kafshëve

OCTOBER 4

www.worldanimalday.org.uk

pas, kjo ditë u shndërrua në një ditë festive për të gjithë ata që duan kafshët, në të gjitha llojet e tyre.

Dita Botërore e Kafshëve i ka filluar e saj në vitin 1931, në Konventën e Ekologjistëve të mbajtur në Firence, Itali, si një mënyrë për të hedhur dritë mbi vështirësitë e llojeve të rrezikuara. Më

Organizimi i Ditës Botërore të Kafshëve mobilizon lëvizjen për mirëqenien e kafshëve, duke e shndërruar atë në një forcë globale për ta bërë botën një vend më të mirë për të gjitha kafshët. Kjo ditë festohet në mënyra të ndryshme në çdo vend, pa marrë parasysh kombësinë, fenë, besimin apo bindjet politike. Përmes rritjes së vetëdijes dhe edukimit ne mund të krijojmë një botë ku kafshët të njihen si qenie të ndjeshme dhe ti kushtohet gjithmonë vëmendje mirëqenies së tyre.

7 Tetori - Dita Botërore e Habiteteve

Kombet e Bashkuara kanë përzgjedhur të hënën e parë të Tetorit si Ditën Botërore të Habiteteve në përkujtim të përvjetorit të konferencës së parë Ndërkombëtare të Kombeve të Bashkuara mbi kolonizimet njerëzore, mbajtur në Vankuver, Kanada në 1976-ën.

Qëllimi i Ditës Botërore të Habiteteve është ti kujtoj botës përgjegjësitë e saj në të ardhmen e habitateve të qëndrueshme mjedisore.

Edhe në Shqipëri prej disa vitesh ka filluar të ndërmerren nisma të ndryshme dhe aktivitete ndërgjegjësuese në kuadër të kësaj dite.

12 Tetori - Dita Botërore e Shpendëve Shtegtarë

Dita Botërore e Shpendëve Migratorë ka filluar të festohet nga viti 2006 dhe ka si qëllim që të sjellë në vëmendjen e popullatës dhe të shërbejë si një ditë ndërgjegjësimi për mbrojtjen e shpendëve migrator dhe habitatet e tyre. Kjo dite organizohet nga Sekretariati i Konventës për Ruajtjen e Specieve

Migruese të Kafshëve të Egra (Konventa e Bonit) dhe Marrëveshja për Ruajtjen e Shpendëve Ujor Shtegtar Afrikano-Euroziatik, dy marrëveshje ndërkombëtare për mbrojtjen e jetës së egër që administrohen nga Programi i Kombeve të Bashkuara për Mjedisin (UNEP).

...PAK HISTORI...

...7 vjet më parë ...

Miratohet ligji nr. 111/2012, **datë 15.11.2012** "Për menaxhimin e integruar të burimeve ujore". Ligj synon: a) mbrojtjen dhe përmirësimin e mjedisit ujor, të ujërave sipërfaqësore, qofshin të përkohshme apo të përhershme, të ujërave të brendshme detare, të ujërave territoriale, zonave ekonomike ekskluzive, shelfit kontinental, të ujërave ndërkufitare, të ujërave nëntokësore, si dhe të statusit të tyre; b) sigurimin, ruajtjen, zhvillimin dhe shfrytëzimin sa më

racional të burimeve ujore, të domosdoshme për jetën dhe për zhvillimin social e ekonomik të vendit; c) shpërndarjen e drejtë të burimeve ujore, sipas qëllimeve të përdorimit dhe drejtimin e administrimit e efektshëm të tyre; ç) mbrojtjen e burimeve ujore nga ndotja, shpërdorimi dhe harxhimi mbi nevojat faktike; dhe d) përcaktimin e kuadrit institucional, në nivel kombëtar e vendor, për vënien në jetë të një politike kombëtare për administrimin dhe menaxhimin e burimeve ujore në të mirë të komunitetit dhe interesave sociale dhe ekonomike të vendit...

...9 vjet më parë ...

...me VKM nr.995, **datë 03.11.2010**, ekositemi natyror ligatinor i deltës së Lumit Mat, laguna e Patokut, Godulla dhe delta e Lumit Ishëm, me sip. 5000.7ha, shpallet "Rezervat Natyror i Menaxhuar".
VKM nr.693, **datë 10.11.2005**, rishpall "Park Kombëtar" territoret natyrore të kompleksit ligatinor të Butrintit deri tek Kepi i Stillos, me sip. 8591.2ha. Për këtë park është hartuar dhe plani i menaxhimit (Shtator 2010), i miratuar me urdhër të Ministrit të Mjedisit nr.404, datë 09.06.2011, por që nuk ka gjetur

zbatim. Njëherazi, territori natyror i kompleksit ligatinor të Butrintit (Liqeni i Butrintit, Parku Kombëtar i Butrintit, Kepi i Stillos, ishujt e Ksamilit) ka statusin e Zonë Natyrore veçanërisht e mbrojtur, për t'u përfshirë në listën e Konventës "Për ligatinat me rëndësi ndërkombëtare, veçanërisht si habitate të shpendëve ujorë", me sipërfaqe të përgjithshme 13,500.0ha.

VKM n.881, **datë 03.11.2010**, caktoi vendet për vendosjen e antenave të komunikimit dhe të atyre radiotelevizive në territorin e Parkut Kombëtar "Mali i Dajtit"...

...14 vjet më parë ...

...me VKM nr. 684, **datë 02.11.2005**, shpallet zona shqiptare e Liqenit të Shkodrës "Rezervat Natyror i Menaxhuar", ndërsa me VKM nr.682, **datë 02.11.2005**, shpallet "Peizazh ujor/tokësor i mbrojtur" zona e lumit Buna, së bashku me delten dhe ishullin e Franc Jozefit, rezervatin e Velipojës, lagunën e Vilunit, plazhin e Baks-Rrjollit, kënetën e Domnit, si dhe territoret përreth tyre.
Për Rezervatin Natyror të Menaxhuar "Liqeni i

Shkodrës" është hartuar dhe plani i menaxhimit (Qershor të vitit 2012), i miratuar me urdhër të Ministrit të Mjedisit nr. 815, datë 21.11.2012.

Me VKM nr.683, **datë 02.11.2005**, sipërfaqja prej 49,562.0ha, e cila përfshin Liqenin e Shkodrës sëbashku me Lumin e Bunës dhe zonat ligatinore përreth tyre, të shpalljen zonë natyrore veçanërisht të mbrojtur dhe përfshirjen në listen e Konventës "Ramsar", "Për ligatinat me rëndësi ndërkombëtare, veçanërisht si habitate të shpendëve ujore".

...53 vjet më parë ...

...me VKM nr. 96, datë 21.11.1966 shpallen Parqe Kombëtare, kryesisht ekosistemet pyjore, si më poshtë:

1. Thethi, me sip. 2630ha; 2. Lura, me sip. 1280ha; 3. Llogara, me sip. 1010ha; 4. Bredhi i Drenovës, me sip. 1380ha; 5. Dajti, me sip. 3300ha dhe 6. Pisha e Divjakës, me sip. 1250ha.

Aktualisht, bazuar në dispozitat e ligjit "Për zonat e mbrojtura", të ndryshuar, disa prej tyre kanë ndryshuar sipërfaqen, duke ruajtur statusin e Parkut Kombëtar.

Parku Kombëtar "Thethi", sipas studimit të ri që po kryhet, do të përfshihet në sipërfaqen e Parkut Kombëtar Ndërkufitar "Alpet e Shqipërisë", me

sipërfaqe të përgjithshme 86 mijë ha.

Parku Kombëtar "Dajti", me VKM nr. 402, datë 21.06.2006, u rishpall "Park Kombëtar" me sipërfaqe të zgjeruar 29,384.18ha, i shtrirë në Qarkun e Tiranës dhe të Durrësit.

Parku Kombëtar "Pisha e Divjakës", me VKM nr. 687, datë 19.10.2007, u rishpall Park Kombëtar "Divjakë-Karavasta", me sipërfaqe të zgjeruar 22.230.2 ha, në të cilin përfshihet edhe pjesa e territorit në administrim të Kavajës (Gosë) dhe Fierit (Libofshë). Gjithashtu, pjesë e Parku Kombëtar, u bë dhe laguna e Karavastasë, me sip. 5000 ha, e cila sipas VKM nr. 102, datë 15.1.1996 kishte statusin "Rezervat Strikt Natyror". Njëherazi, ky territori, si ekosistem natyror veçanërisht i mbrojtur, ka statusin e Zonës Ramsar, me VKM nr. 413, datë 22.8.1994.

Konventat Ndërkombëtare ku Shqipëria është palë

Konventa e Diversitetit Biologjik

U nënshkrua më 5 Janar 1994. Ratifikuar nga Republika e Shqipërisë më 10.11.1996. Miratimi i kësaj konvente u jep të drejtën palëve të përdorin dhe të menaxhojnë informacionin e fushës së biodiversitetit. Ajo u rekomandon anëtarëve të OJF-ve dhe të insitucioneve shtetërore: a) përdorimin e informacionit; b) plotësimin dhe standartizimin e të dhënave; c) ngritjen e një data-base për biodiversitetin dhe d) ndërmarrjen e projekteve konkrete, me synim ruajtjen e llojeve të rrezikuara dhe në rrezik zhdukjeje. Ruajtja e natyrës dhe e biodiversitetit, në vendin tonë, ka nisur prej vitesh, duke shpallur edhe një numër të konsiderueshëm (për frymë popullsie e sipërfaqe) zonash të mbrojtura, të mbështëtura këto dhe me aktet ligjore të nevojshme. KDB parashikon një rol më të madh të zonave të mbrojtura në planet kombëtare e ndërkombëtare për biodiversitetin. Theksohet domosdoshmëria e krijimit dhe administrimit të rrjetit të zonave të mbrojtura. Po kështu përcaktohen edhe përparësitë dhe politikat globale për ruajtjen in-situ të biodiversitetit, duke i detyruar nënshkruesit të: - ngrenë rrjetin e zonave të mbrojtura apo të zonave ku duhet të merren masa të veçanta për ruajtjen e biodiversitetit; - hartojnë udhëzues/rrregulla për përzgjedhjen, ngritjen dhe menaxhimin e zonave të mbrojtura apo të zonave ku

duhet të merren masa të veçanta për ruajtjen e biodiversitetit; - rregullojnë apo menaxhojnë burimet biologjike që janë të rëndësishme për ruajtjen e biodiversitetit si brenda dhe jashtë zonave të mbrojtura, me synim sigurimin e ruajtjes dhe përdorimit të qëndrueshëm të tyre; - nxisin zhvillimin e qëndrueshëm e në përputhje me mjedisin në zonat pranë zonave të mbrojtura me synim mbrojtjen e mëtejshme të këtyre zonave; - sigurojnë mbështetje financiare, etj, për ruajtjen in-situ.

Rrjeti i Zonave të Mbrojtur përbën një bazë të fuqishme, nëpërmjet nxitjes së identifikimit, për mbrojtjen dhe ruajtjen e trashëgimisë kulturore e natyrore në të gjithë botën. Në këtë kuadër të gjithë vëndet paraqesin propozimet e tyre për zonat që duhen përfshirë në Listën Zonave të Trashëgimisë Botërore, dhe kanë të drejtën të përfitojnë fonde nga Fondi i Trashëgimisë Botërore. Ky proces në vendin tonë ka nisur me Butrintin, i cili, më Shkurt 2000, u shpall Park Kombëtar dhe më pas po vijon me ekosistemin natyror të Ohër-Prespave.

Në zbatim të detyrimeve të konventës së KDB, me VKM nr. 31, datë 21.1.2016 u miratua "Dokumenti i Politikave Strategjike për Mbrojtjen e Biodiversitetit" dhe plani i veprimit deri në vitin 2020. Ky dokument garanton kornizën kryesore politike për mbrojtjen e biodiversitetit. Për të arritur objektivin e përgjithshëm të këtij dokumenti

strategjik të politikave, janë identifikuar prioritetet, qëllimet dhe objektivat specifikë kombëtare të biodiversitetit.

Në pajtim me objektivat globalë Aichi të biodiversitetit deri në vitin 2020 dhe në kuadrin më të gjerë të Dekadës së Kombeve të Bashkuara mbi Biodiversitetin 2011-2020, janë identifikuar këta objektiva kombëtarë në vijim:

1. Deri në vitin 2020, të sigurohet përafrimi dhe zbatimimi i *acquis* të BE-së në fushën e mbrojtjes natyrore.

2. Deri në fund të vitit 2015, të ketë një dokument strategjik për biodiversitetin të rishikuar dhe të miratuar, në përputhje me objektivin e Aichi 17.

3. Deri në vitin 2020, të krijohet një objektiv i ruajtjes prej 17% të zonave ujore tokësore dhe në brendësi dhe 5% e zonave detare.

Krijimi i Rrjetit Kombëtar ekologjik i Shqipërisë, si një pjesë integrale e Rrjetit Ekologjik PanEvropian (PEEN), në përputhje me objektivin e Aichi 11.

4. Të rehabilitohen të paktën 15% e zonave të degraduara përmes aktiviteteve konservuese dhe restauruese, në përputhje me objektivat e biodiversitetit Aichi - ky veprim do të arrihet përmes zbatimit të planeve të menaxhimit për zonat e

mbrojtura dhe përmes zbatimit të planeve të veprimit për llojet në veçanti dhe habitatet.

4. Bujqësi dhe pylltari më të qëndrueshme në përputhje me objektivat e biodiversitetit.

5. Zbatimi i protokollit Nagoya për aksesin dhe ndarjen e përfitimit të resurseve gjenetike dhe përfitimet që lindin nga përdorimi i tyre, në përputhje me objektivin e Aichi 16.

6. Ndërgjegjësimi mbi biodiversitetin, në përputhje me objektivin Aichi 1.

Objektiva të tjerë sektoriale strategjike për mbrojtjen e natyrës janë:

Adresimi i shkaqeve të humbjes së biodiversitetit.

Ulja e presioneve të drejtpërdrejta mbi biodiversitetin dhe promovimin e përdorimit të qëndrueshëm.

Rritja e zbatimit përmes planifikimit me pjesëmarrje, menaxhimin e njohurive dhe ndërtimin e kapaciteteve.

Rritja e përfitimeve për të gjithë, nga biodiversitetet dhe shërbimet e ekosistemit.

Përmirësimi i statusit të biodiversitetit duke ruajtur ekosistemet, llojet dhe diversitetin gjenetik.

Një objektiv kombëtar, i cili është arritur tashmë, është Protokollit Nagoya, mbi Ratifikimin ABS - Aichi objektiv 16.

Konventa për Ruajtjen e Llojeve Shtegtare të Jetës së Egër (Bonit)

U nënshkrua më 23 Qershor 1979, në Bon. Shqipëria ka aderuar me Ligjin nr. 8692, datë 16.11.2000 "Për aderimin e Republikës së Shqipërisë në Konventën e Bonit "Për mbrojtjen e llojeve shtegtare të kafshëve të egra" dhe mirëkuptimet e kësaj Konvente" (*Fletore Zyrtare nr. 43, datë 13.2.2000, faqe 1936*). Deri më sot janë nënshkruar dy protokolle të kësaj konvente "Për gjitarët e Mesdheut" dhe "Për *Numenius*

tenuirostris". Kjo konventë është një marrëveshje ndërqeveritare, e cila synon të ruajë të gjitha llojet migratore detare, tokësore dhe ujore, në tërësi zonat ku bëhet migrimi. Shkak për arritjen e kësaj konvente u bë një rekomandim i Konferencës së Kombeve të Bashkuara, më 1972, për problemet e mjedisit njerëzor. Konventa ka një kuadër të përcaktuar veprimi për ruajtjen e llojeve migruese, të detyruar për t'u zbatuar nga të gjithë vendet të cilët e kanë pranuar, përfshi dhe vendin tonë.

Për mbrojtjen e mjedisit detar dhe zonës bregdetare të detit Mesdhe (Barcelonës)

U nënshkrua më 16 Shkurt 1976, mbron ujërat e detit Mesdhe nga ndotjet, hidrokarburet dhe lëndët e tjera të dëmshme. Shqipëria u aderua në këtë konventë me

Ligjin nr.8690, datë 16.11.2000 (*Fletore Zyrtare nr. 43, datë 13.12.2000*). Në të përcaktohen rregulla për palët nënshkruese që jo vetëm të mbrojnë detin, por edhe bregdetin. Në vijim të kësaj konvente u nënshkruan dhe protokollat "Për zonat veçanërisht të mbrojtura" (1982) si dhe "Për mbrojtjen e biodiversitetit në Mesdhe" (1996).

Rrapi Leskovikut - Monument Nature © Foto INCA

Njoftime

Java e Parë e Nëntorit - Java e Ujit në Shqipëri

8 Nëntor - Dita Botërore e Urbanizimit

18 Nëntor - Dita Botërore e Sistemeve të Informacionit Gjeografik / GIS

25 Nëntor - Dita Ndërkombëtare e Eleminimit të Dhunës nda Grave

Java e Fundit e Nëntorit - Java Evropiane për Reduktimin e Mbetjeve

<http://www.inca-al.org/index.php/sq/publikimet/ditari-i-natyres>

Udhëzime për të kontribuar në Ditarin e Natyrës

Instituti për Ruajtjen e Natyrës në Shqipëri mirëpret artikuj të ndryshëm të cilët ju dëshironi t'i publikoni në Ditarin e tij elektronik. Artikujt duhet të jenë jo më shumë se 200 - 250 fjalë. Ju lutemi të merrni në konsideratë këtë kërkesë, pasi interesi për të shpërndarë artikuj, lajme apo njoftime të ndryshme përmes Ditarit, mund të jetë i konsiderueshëm dhe ne do të përpiqemi për të siguruar hapësirë për të gjithë ju që dëshironi të kontribuoni. Redaksia ruan të drejtën për të shkurtuar apo modifikuar (jo tjetërsuar) tekstin nëse do të jetë e nevojshme.

Ju lutemi dërgoni një foto shoqëruese për artikullin tuaj dhe / ose web - link për referencë të mëtejshme.

Faleminderit për marrjen në konsideratë të këtyre udhëzimeve!

Grupimi "Të Shpëtojmë Arinjtë Shqiptarë"

Organizatat Partnerë të Rrjetit për Mbrojtjen e Natyrës

Botim i Institutit për Ruajtjen e Natyrës në Shqipëri / INCA
Redaksia: Nihat Dragoti; Ilirjan Qirjazi; Vilma Kadiu; Ergi Petanaj